Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 19 май 2017 г.
(OR. en)

9266/17

DEVGEN 98
ACP 46
RELEX 413
FIN 306
OCDE 2

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	19 май 2017 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8969/17
Относно:	Годишен доклад за 2017 г. до Европейския съвет относно целите на ЕС спрямо помощта за развитие — Заключения на Съвета (19 май 2017 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно годишния доклад за 2017 г. до Европейския съвет относно целите на ЕС спрямо помощта за развитие, приети от Съвета по време на 3540-ото му заседание, проведено на 19 май 2017 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Заключения на Съвета

Годишен доклад за 2017 г. до Европейския съвет относно целите на ЕС спрямо помощта за развитие

1. Съветът приветства публикуването от Комисията на предварителна информация за официалната помощ за развитие (ОПР), отпусната от ЕС през 2016 г.[1], в която се анализират тенденциите в колективните и индивидуалните ангажименти на ЕС за ОПР[2]. Съветът изтъква, че ОПР е важен елемент, който служи за катализатор в цялостното финансиране, предоставяно за развиващите се страни. Въпреки че ОПР е малка в количествено отношение за развиващите се страни като цяло, тя остава основен източник на финансиране за най-слабо развитите страни и нестабилните държави, на които особено липсва вътрешен капацитет за привличане на финансиране от други източници.

2. На 17 юни 2010 г. Европейският съвет поиска Съветът да докладва ежегодно за ангажиментите на ЕС и държавите членки спрямо ОПР и за тяхното изпълнение. Това е седмият такъв доклад, който ще бъде представен на Европейския съвет.

---

1 http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-916_bg.htm и http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-949_bg.htm

2 Заключения на председателството, заседание на Европейския съвет от 16 и 17 юни 2005 г. (10255/1/05), заключения на Съвета от 10 и 11 ноември 2008 г. (15480/08) и заключения на Съвета от 26 май 2015 г. (9241/15). Вж. приложението относно ангажиментите.

3. Предвид посоченото по-горе Съветът би искал да информира Европейския съвет за следното:

а. За четвърта поредна година през 2016 г. размерът на колективната ОПР на ЕС се увеличи и достигна 75,5 млрд. евро — най-високото равнище до момента, като повишението спрямо 2015 г., когато е била на стойност 67,9 млрд. евро, е 10,7 % в номинално изражение. Колективната ОПР на ЕС се равнява на 0,51 % от брутния национален доход (БНД) на ЕС[3] през 2016 г., което представлява значително увеличение спрямо 2015 г., когато е била 0,47 %.

б. ЕС и неговите държави членки консолидираха позицията си на най-голям световен донор на ОПР (вж. графика 1), като предоставиха почти 60 % от общата ОПР за развиващите се страни, отпусната от членовете на Комитета за подпомагане на развитието (КПР) към ОИСР. За разлика от съществото нарастване на съотношението ОПР/БНД на ЕС, средната му величина за държавите от Комитета за подпомагане на развитието, които не са членове на ЕС, остана 0,21 % от БНД през 2016 г. (през 2015 г. е била 0,21 % от БНД).

в. Посочените по-горе стойности отразяват възходяща тенденция и засилено представяне на повечето държави — членки на ЕС. 22 държави членки са увеличили или запазили цялостните си равнища на ОПР, както и съотношенията между ОПР и БНД. Пет държави — членки на ЕС, са достигнали или надхвърлили прага от 0,7 % на ОПР/БНД (вж. графика 2 и таблица 1). По-конкретно Германия е достигнала целта от 0,7 % за първи път.

---

[3] Колективната ОПР на ЕС е съвкупността от ОПР на държавите — членки на ЕС, и частта от ОПР, която се предоставя от институциите на ЕС и не се начислява на държавите членки. За целите на докладването на ОПР/БНД по-голямата част от разходите за ОПР на институциите на ЕС се начислява на държавите — членки на ЕС, т.е. данните за държавите членки включват част от разходите на институциите. ОПР, предоставяна чрез собствените ресурси на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), не се начислява на държавите членки и е допълнителна спрямо ОПР от държавите членки.

г. Поради текущата бежанска криза, тази година данните на ОИСР включват отново високото равнище на разходите за бежанци в държавата донор[4], които членовете на Комитета за подпомагане на развитието са отчели като ОПР. Данните на ОИСР показват, че разходите за бежанци в държавата донор сред държавите от ЕС са нараснали от 8,8 млрд. евро (или 12,9 % от колективната ОПР на ЕС за 2015 г.) на 10,7 млрд. евро (или 14,2 % от колективната ОПР на ЕС за 2016 г.), което представлява много по-скромно нарастване спрямо миналата година. 25 % от общия ръст на ОПР през 2016 г. се дължи на разходите за бежанци в държавата донор. Общата ОПР на ЕС, извън разходите за бежанци в държавата донор, е нараснала с 10 %. Това означава, че през 2016 г. ЕС колективно е увеличил както така необходимата подкрепа за бежанците в Европа, така и другите потоци от помощ за развитие към развиващите се държави.

4. Съветът отбелязва, че ЕС е консолидирал позицията си на най-голям световен донор на ОПР, като се е приближил до постигането на амбициозната цел колективно да предостави 0,7 % от БНД като ОПР, която си е поставил през 2005 г.

5. Съветът припомня поетите ангажименти относно ОПР, посочени в заключенията на Съвета от 26 май 2015 г.[5] Съветът потвърждава отново водещата си политическа роля и ангажимента си, що се отнася до помощта на ЕС за развитие, като отбелязва, че сътрудничеството за развитие остава ключов приоритет. В този смисъл ЕС и неговите държави членки потвърждават отново индивидуалните и колективните си ангажименти по отношение на ОПР и ще предприемат реалистични и доказуеми действия за изпълнението им. Тези ангажименти са изтъкнати отново в новия Европейски консенсус за развитие, в който се дават напътствия за действията на институциите на ЕС и държавите членки в сътрудничеството им с всички развиващи се държави.

---

[4] Тези разходи могат да се отчитат само като ОПР съгласно правилата на Комитета за подпомагане на развитието към ОИСР, като се докладват само разходи, извършени през първите 12 месеца от престоя на бежанците.

[5] http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=BG&f=ST%209989%202014%20INIT

6. Съветът отбелязва със загриженост, че въпреки ръста на нетната ОПР, ЕС все още не е постигнал колективната си цел да предоставя 0,15 % — 0,20 % от БНД на най-слабо развитите страни в краткосрочен план, като тя достига само 0,11 % от БНД през 2015 г. (последната година, за която са налични пълни данни, вж. таблица 2).

7. Съветът подчертава преобразуващия характер на програмата за действие от Адис Абеба, която е неделима част от Програмата до 2030 г. и бележи преминаването към нова, устойчива схема на финансиране, като в основата ѝ е заложено доброто управление, отговорностите за всички, предимството на действията на вътрешно равнище, включително относно данъчното облагане и прозрачността, значимостта на стабилните и благоприятстващи развитието политики, всеобщият ангажимент за последователност на политиките, за целта „да не се пренебрегва никой“ и по въпросите, свързани с пола, като като хоризонтален приоритет. Във връзка с това Съветът изтъква отново и значението на всеобхватния и интегриран подход за мобилизиране на финансиране и други средства за изпълнение от всички налични източници (публични/частни, вътрешни/международни) и всички участници, по-специално чрез партньорства с участието на множество заинтересовани страни, в подкрепа на устойчивото развитие на развиващите се страни, включително чрез иновативни финансови източници и инструменти, знания, експертен опит, изграждане на капацитет, технологии и нефинансови ресурси. В това отношение Съветът приветства работата на службите на Комисията и ЕСВД в областите, набелязани в документа „*Постигане на целите за устойчиво развитие до 2030 г.: Обединяване на средствата за изпълнение; фокус върху ранните постижения на ЕС в три ключови области*“[6] — мобилизирането на местни ресурси, привличането на средства от частния сектор и съвместното планиране в подкрепа на програмата за действие от Адис Абеба.

[6] Вж. приложението към съобщението за медиите IP-17-916: „*Постигане на целите за устойчиво развитие до 2030 г.: Обединяване на средствата за изпълнение; фокус върху ранните постижения на ЕС в три ключови области*“

8. Съветът очаква да продължи работата в ООН и Европейския съюз по изпълнението на програмата за действие от Адис Абеба, както и по разработването на механизми за проследяване на въздействието и оценяване на резултатите от нея. Във връзка с това Съветът взема под внимание Форума на Икономическия и социален съвет на ООН по въпросите на финансирането за развитие, който ще се състои на 22—25 май в Ню Йорк, и очаква проведените обсъждания да бъдат доразвити и задълбочени в рамките на бъдещи форуми.

9. Освен това Съветът очаква да продължат обсъжданията в Комитета за подпомагане на развитието към ОИСР относно разработването на нова статистическа мярка за общата официална подкрепа за устойчиво развитие, която ще помогне за по-добро измерване и ще популяризира по-пълен набор от действия за развитие, без да се засяга ОПР. Съветът насърчава провеждането на открити, приобщаващи и прозрачни дискусии по разработването на новата мярка.

Предходни ангажименти и цели на ЕС по отношение на ОПР

(Заключения на Съвета, 24 май 2005 г. (док. 9266/05, точка 4)

„По-голяма ОПР е необходима спешно, за да се изпълнят Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) ... ЕС приема нова колективна цел на ЕС от 0,56 % ОПР/БНД до 2010 г., която ще доведе до допълнителни 20 милиарда евро на година за ОПР в рамките на този период.

i) Държавите членки, които още не са достигнали равнище от 0,51 % ОПР/БНД, се ангажират да го постигнат до 2010 г. в рамките на своите процедури за бюджетно разпределение, а тези, които вече са го надвишили, се ангажират да не намаляват усилията си;

ii) Държавите членки, които са се присъединили към ЕС след 2002 г. и които още не са достигнали равнището от 0,17 % ОПР/БНД, ще се стремят да увеличават своята ОПР в рамките на своите процедури за бюджетно разпределение, за да достигнат това равнище до 2010 г., а тези от тях, които вече са надвишили това равнище, се ангажират да не намаляват усилията си;

iii) Държавите членки се ангажират да постигнат целта от 0,7 % ОПР/БНД до 2015 г., а постигналите тази цел се ангажират да се задържат на по-високо равнище; Държавите членки, които се присъединиха към ЕС след 2002 г. ще се стремят до 2015 г. да увеличат своята ОПР/БНД до 0,33 %.“

Настоящи ангажименти и цели на ЕС по отношение на ОПР

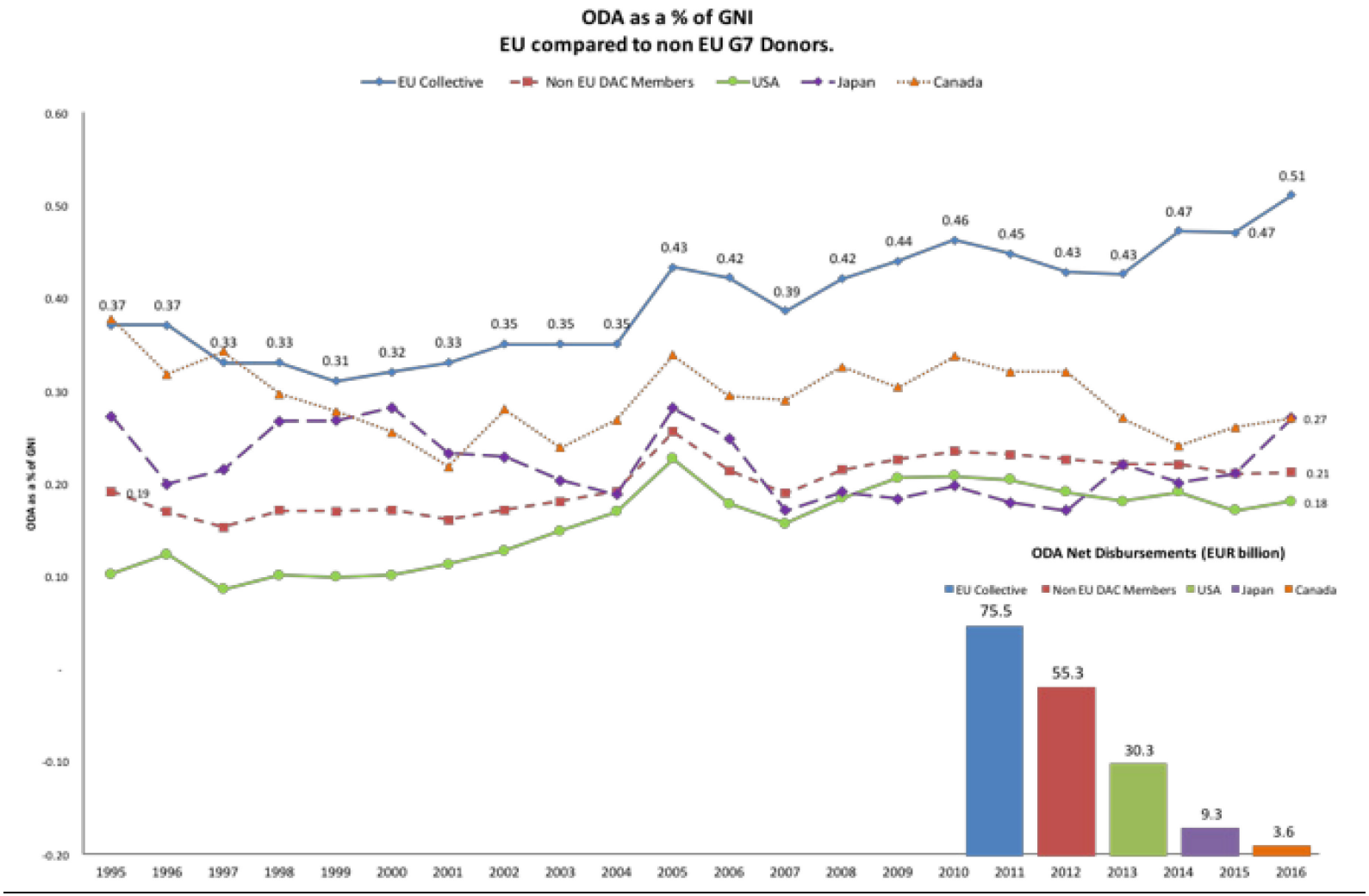
(Заключения на Съвета, 26 май 2015 г. (док. 9241/15, точки 31—33)

„ЕС и неговите държави членки са щедри донори на ОПР, като през последните години са предоставили повече от половината ОПР на годишна база. Въпреки че ОПР е малка в количествено отношение за развиващите се страни като цяло, тя е основен източник на финансиране за най-слабо развитите страни и нестабилните държави, на които особено липсва вътрешен капацитет за привличане на финансиране от други източници. ОПР може да допринесе за привличане и на други средства за изпълнение, по-специално вътрешно публично финансиране и инвестиции от частния сектор, но също така и в областта на науката, технологиите и иновациите.

Във връзка с това ЕС потвърждава отново своя колективен ангажимент за постигане на целта от 0,7 % ОПР/БНД във времевите рамки на програмата за периода след 2015 г. Държавите членки, които са се присъединили към ЕС преди 2002 г., потвърждават отново ангажимента си да постигнат целта от 0,7% ОПР/БНД, като се вземат предвид бюджетните обстоятелства, а тези, които са я постигнали, се ангажират да останат на това равнище или над него; Държавите членки, присъединили се към ЕС след 2002 г., се стремят да увеличат съотношението ОПР/БНД на 0,33%.

Международната общност следва също да помогне за насочване на ресурсите там, където има най-голяма необходимост, по-специално в най-слабо развитите страни и нестабилните и засегнати от конфликти държави. В контекста на общия ангажимент за ОПР и като зачита изцяло приоритетите на отделните държави членки при предоставянето на помощ за развитие, ЕС потвърждава отново своя ангажимент за подкрепа на най-слабо развитите страни. ЕС се ангажира да изпълни колективно целта от 0,15% — 0,20% ОПР/БНД за най-слабо развитите страни в краткосрочен план и да достигне 0,20% от ОПР/БНД за най-слабо развитите страни във времевите рамки на програмата за периода след 2015 г.“

Графика 1

ODA as a % of GNI
EU compared to non EU G7 Donors.
EU Collective
Non EU DAC Members
USA
Japan
Canada
ODA as a % of GNI
0.60
0.50
0.40
0.30
0.20
0.10
-
-0.10
-0.20
0.37 0.37 0.33 0.33 0.31 0.32 0.33 0.35 0.35 0.35 0.43 0.42 0.39 0.42 0.44 0.46 0.45 0.43 0.43 0.47 0.47 0.51
0.19
0.27
0.21
0.18
ODA Net Disbursements (EUR billion)
EU Collective
Non EU DAC Members
USA
Japan
Canada
75.5
55.3
30.3
9.3
3.6
1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Графика 2

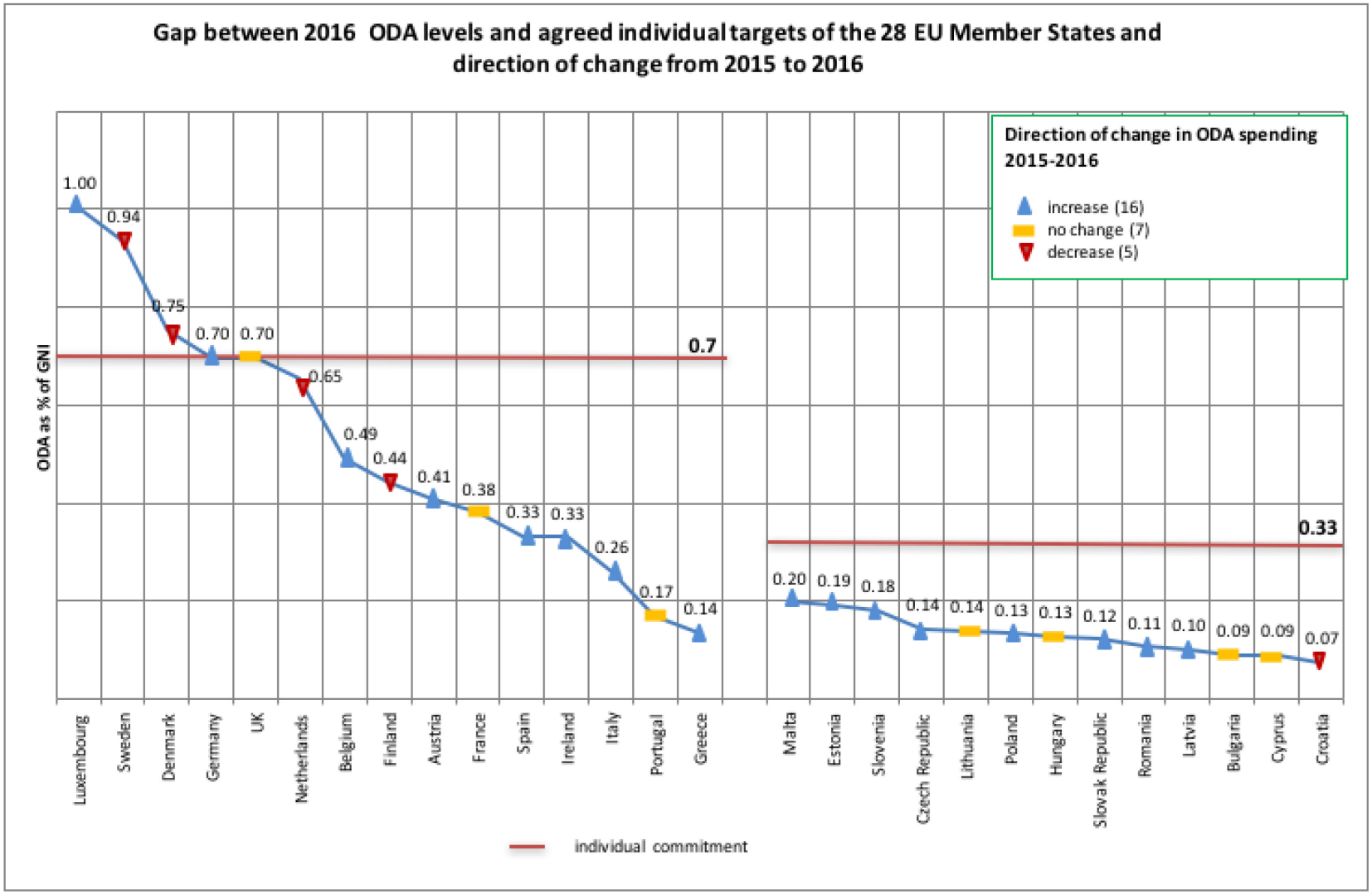

Gap between 2016 ODA levels and agreed individual targets of the 28 EU Member States and direction of change from 2015 to 2016
Direction of change in ODA spending 2015-2016
increase (16)
no change (7)
decrease (5)
ODA as % of GNI
1.00
0.94
0.75
0.70
0.70
0.65
0.49
0.44
0.41
0.38
0.33
0.33
0.26
0.17
0.14
0.7
0.20
0.19
0.18
0.14
0.14
0.13
0.13
0.12
0.11
0.10
0.09
0.09
0.07
0.33
Luxembourg
Sweden
Denmark
Germany
UK
Netherlands
Belgium
Finland
Austria
France
Spain
Ireland
Italy
Portugal
Greece
Malta
Estonia
Slovenia
Czech Republic
Lithuania
Poland
Hungary
Slovak Republic
Romania
Latvia
Bulgaria
Cyprus
Croatia
individual commitment

Таблица 1: ОПР на ЕС (нетна стойност) за периода 2013—2016 г.

Държава членка	2013 г.		2014 г.		2015 г.		2016 г.	
	млн. евро	% от БНД	млн. евро	% от БНД	млн. евро	% от БНД	млн. евро	% от БНД
Австрия	882 г.	0,27 г.	930 г.	0,28 г.	1 193 г.	0,35 г.	1 432 г.	0,41 г.
Белгия	1 732 г.	0,45 г.	1 845 г.	0,46 г.	1 717 г.	0,42 г.	2 085 г.	0,49 г.
България	37 г.	0,10 г.	37 г.	0,09 г.	37 г.	0,09 г.	37 г.	0,09 г.
Хърватия	32 г.	0,07 г.	54 г.	0,12 г.	46 г.	0,09 г.	37 г.	0,07 г.
Кипър	15 г.	0,10 г.	15 г.	0,10 г.	16 г.	0,09 г.	16 г.	0,09 г.
Чешка република	159 г.	0,11 г.	160 г.	0,11 г.	179 г.	0,12 г.	236 г.	0,14 г.
Дания	2 205 г.	0,85 г.	2 264 г.	0,86 г.	2 313 г.	0,85 г.	2 145 г.	0,75 г.
Естония	23 г.	0,13 г.	28 г.	0,14 г.	31 г.	0,15 г.	40 г.	0,19 г.
Финландия	1 081 г.	0,54 г.	1 232 г.	0,59 г.	1 161 г.	0,55 г.	956 г.	0,44 г.
Франция	8 543 г.	0,41 г.	8 005 г.	0,37 г.	8 149 г.	0,37 г.	8 592 г.	0,38 г.
Германия	10 717 г.	0,38 г.	12 486 г.	0,42 г.	16 173 г.	0,52 г.	22 309 г.	0,70 г.
Гърция	180 г.	0,10 г.	186 г.	0,11 г.	215 г.	0,12 г.	239 г.	0,14 г.
Унгария	97 г.	0,10 г.	109 г.	0,11 г.	140 г.	0,13 г.	141 г.	0,13 г.
Ирландия	637 г.	0,46 г.	615 г.	0,38 г.	648 г.	0,32 г.	725 г.	0,33 г.
Италия	2 566 г.	0,17 г.	3 022 г.	0,19 г.	3 609 г.	0,22 г.	4 391 г.	0,26 г.
Латвия	18 г.	0,08 г.	19 г.	0,08 г.	21 г.	0,09 г.	25 г.	0,10 г.
Литва	38 г.	0,11 г.	34 г.	0,10 г.	43 г.	0,14 г.	52 г.	0,14 г.
Люксембург	323 г.	1,00 г.	319 г.	1,06 г.	327 г.	0,95 г.	347 г.	1,00 г.

Малта	14 г.	0,20 г.	15 г.	0,20 г.	15 г.	0,17 г.	19 г.	0,20 г.
Нидерландия	4 094 г.	0,67 г.	4 200 г.	0,64 г.	5 162 г.	0,75 г.	4 511 г.	0,65 г.
Полша	355 г.	0,10 г.	341 г.	0,09 г.	397 г.	0,10 г.	546 г.	0,13 г.
Португалия	368 г.	0,23 г.	324 г.	0,19 г.	278 г.	0,16 г.	307 г.	0,17 г.
Румъния	101 г.	0,07 г.	162 г.	0,11 г.	143 г.	0,09 г.	179 г.	0,11 г.
Словашка република	65 г.	0,09 г.	63 г.	0,09 г.	77 г.	0,10 г.	97 г.	0,12 г.
Словения	46 г.	0,13 г.	46 г.	0,12 г.	57 г.	0,15 г.	72 г.	0,18 г.
Испания	1 789 г.	0,17 г.	1 415 г.	0,13 г.	1 259 г.	0,12 г.	3 704 г.	0,33 г.
Швеция	4 389 г.	1,01 г.	4 698 г.	1,09 г.	6 391 г.	1,41 г.	4 404 г.	0,94 г.
Обединено кралство	13 498 г.	0,71 г.	14 551 г.	0,70 г.	16 718 г.	0,70 г.	16 289 г.	0,70 г.
Общо за ЕС-15	**53 003 г.**	**0,44 г.**	**56 091 г.**	**0,44 г.**	**65 313 г.**	**0,49 г.**	**72 436 г.**	**0,53 г.**
Общо за ЕС-13	**1 000 г.**	**0,10 г.**	**1 083 г.**	**0,10 г.**	**1 203 г.**	**0,11 г.**	**1 496 г.**	**0,13 г.**
Общо за ЕС-28	**54 004 г.**	**0,41 г.**	**57 174 г.**	**0,41 г.**	**66 515 г.**	**0,46 г.**	**73 932 г.**	**0,50 г.**
ОПР на институциите на ЕС, която не се начислява на държавите — членки на ЕС	2 873 г.	0,02 г.	2 139 г.	0,02 г.	1 372 г.	0,01 г.	1 603 г.	0,01 г.
Колективна ОПР на ЕС	**56 877 г.**	**0,43 г.**	**59 313 г.**	**0,43 г.**	**67 887 г.**	**0,47 г.**	**75 535 г.**	**0,51 г.**

Бележка: (1) Разлика, изразена като процент от брутния национален доход (БНД), по отношение на целите за ОПР на ЕС на отделните държави членки и на целта от 0,7 % от БНД за колективната ОПР на ЕС. Цифрите в скоби показват степента, изразена като процент от БНД, в която държавата членка е превишила целта на ЕС. ОПР на институциите на ЕС, която не се начислява на държавите членки, се изчислява въз основа на данните, предоставени от държавите членки на Комитета за подпомагане на развитието към ОИСР. Очевидните несъответствия в таблицата се дължат на закръгляване до два знака след десетичната запетая.

Таблица 2: ОПР на държава — членка на ЕС, за най-слабо развитите страни (нетна стойност) за периода 2014—2015 г.

Държава членка	2014 г.		2015 г.	
	ОПР за най-слабо развитите страни (в млн. евро)	Съотношение ОПР/БНД за най-слабо развитите страни (% от БНД)	ОПР за най-слабо развитите страни (в млн. евро)	Съотношение ОПР/БНД за най-слабо развитите страни (% от БНД)
Австрия	272,7 г.	0,08 г.	200,4 г.	0,06 г.
Белгия	625,0 г.	0,16 г.	549,5 г.	0,13 г.
България	8,3 г.	0,02 г.	7,6 г.	0,02 г.
Хърватия	1,9 г.	0,00 г.	6,4 г.	0,01 г.
Кипър	2,9 г.	0,02 г.	3,6 г.	0,02 г.
Чешка република	39,0 г.	0,03 г.	37,1 г.	0,02 г.
Дания	678,0 г.	0,26 г.	549,5 г.	0,20 г.
Естония	6,4 г.	0,03 г.	5,3 г.	0,03 г.
Финландия	427,7 г.	0,21 г.	386,9 г.	0,18 г.
Франция	1 924,4 г.	0,09 г.	2 143,6 г.	0,10 г.
Германия	2 889,1 г.	0,10 г.	2 340,0 г.	0,08 г.
Гърция	37,4 г.	0,02 г.	34,3 г.	0,02 г.
Унгария	21,6 г.	0,02 г.	23,4 г.	0,02 г.
Ирландия	299,5 г.	0,18 г.	310,7 г.	0,15 г.

Италия	724,4 г.	0,04 г.	784,6 г.	0,05 г.
Латвия	4,2 г.	0,02 г.	4,2 г.	0,02 г.
Литва	7,0 г.	0,02 г.	8,2 г.	0,03 г.
Люксембург	129,8 г.	0,43 г.	138,8 г.	0,40 г.
Малта	1,5 г.	0,02 г.	1,9 г.	0,02 г.
Нидерландия	844,4 г.	0,13 г.	934,4 г.	0,14 г.
Полша	98,0 г.	0,02 г.	112,8 г.	0,03 г.
Португалия	89,8 г.	0,05 г.	81,4 г.	0,05 г.
Румъния	25,4 г.	0,02 г.	27,8 г.	0,02 г.
Словашка република	13,2 г.	0,02 г.	16,7 г.	0,02 г.
Словения	8,1 г.	0,02 г.	8,6 г.	0,02 г.
Испания	367,0 г.	0,03 г.	283,4 г.	0,03 г.
Швеция	1 226,8 г.	0,29 г.	1 328,1 г.	0,29 г.
Обединено кралство	4 985,5 г.	0,24 г.	5 514,7 г.	0,23 г.
ОБЩО ОПР НА ЕС-28 ЗА НАЙ-СЛАБО РАЗВИТИТЕ СТРАНИ	**15 759,2 г.**	**0,11 г.**	**15 843,5 г.**	**0,11 г.**

Колективната ОПР на ЕС е сумата на нетната ОПР, докладвана от институциите на ЕС и от държавите членки. Данните до 2014 г. включват заеми, отпуснати от собствените ресурси на Европейската инвестиционна банка, които не се начисляват на държавите — членки на ЕС, и допълват общата стойност за ЕС-28, въз основа на изчисления на Комисията (вж. бележка под линия 3). Стойността за 2016 г. на ОПР на институциите на ЕС, която не се начислява на държавите членки, се основава на данните, предоставени от държавите членки на Комитета за подпомагане на развитието (КПР) към ОИСР, с цел да се осигури съгласуваност с докладването на държавите членки и да се избегне двойното отчитане.

Източници:

• За стойностите за периода 1995–2016 г.

- o за членовете на ОИСР: ОИСР/КПР.
- o за държавите — членки на ЕС, които не са членове на ОИСР: данни на ОИСР/КПР, когато са налични, в противен случай собствени данни на държавите членки. Тъй като все още няма актуализирани данни от ОИСР, се приема, че размерът и делът на ОПР за 2016 г. за Кипър и България е същият като през 2015 г.